

OHANGARON SUV OMBORI: OSOYISHTALIK VA BARQARORLIK
VOHASI

X.O.Abdinazarova

PhD, dotsent, QDPI

Berdiyev G'ayratjon Xasanboyevich

Qo'qon davlat pedagogika instituti,
Geografiya va iqtisodiy bilim asoslari kafedrası katta o'qituvchisi,
Qo'qon, O'zbekiston.
e-mail: ghairatjohn@gmail.com
tel:+998903618222

Karimova Mubinaxon Zokirjon qizi

Qo'qon davlat pedagogika instituti,
Tabiiy fanlar fakulteti GIBA ta'lim yo'nalishi
02/22 guruh talabasi
Qo'qon, O'zbekiston.
<https://doi.org/10.5281/zenodo.10875207>

Annotatsiya :Go'zal manzaralarida joylashgan Ohangaron suv ombori tabiat bilan inson aralashuvining muvaffaqiyatli uyg'unligini o'zida mujassam etgan 1989-yilda qurilgan suv ombori qishloq xo'jaligi va kommunal ehtiyojlar uchun muhim suv manbai bo'lib xizmat qiladi, shu bilan birga gullab-yashnayotgan ekotizimni qo'llab-quvvatlaydi va dam olish uchun imkoniyatlar yaratadi. Ushbu maqola suv omborining ekologik ta'siri, rekreatsion takliflari va barqaror rivojlanishdagi muhim rolini o'rganadi. Ohangaron suv ombori nafaqat rang-barang o'simlik va hayvonot dunyosi, balki qayiqda sayr qilish, baliq ovlash va ekologik toza turizm markaziga aylandi. Uning mahalliy qishloq xo'jaligi va iqtisodiy imkoniyatlariga ijobiy ta'siri hamda tabiatni muhofaza qilish bo'yicha olib borilayotgan ishlar Ohangaron suv omborini insoniyat taraqqiyoti va atrof-muhitni muhofaza qilish o'rtasidagi uyg'un yashash uchun namuna sifatida ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: Ohangaron suv ombori, Suvni boshqarish, Barqaror rivojlanish, Ekologik ta'sir, Biologik xilma-xillik, Dam olish, Yovvoyi tabiatning yashash joyi, Qishloq xo'jaligini qo'llab-quvvatlash, Ekologik toza turizm, Tabiatni muhofaza qilish harakatlari, Jamiyat tashabbuslari Iqlim o'zgarishi, Suv sifati, Iqtisodiy imkoniyatlar, Inson va tabiatning birgalikda yashashi

Аннотация: Охангаронское водохранилище, расположенное среди красивых пейзажей, воплощает собой удачное сочетание природы и вмешательства человека. Водохранилище, построенное в 1989 , служит важным источником воды для сельскохозяйственных и муниципальных

целей, одновременно поддерживая процветающую экосистему и предоставляя возможности для отдыха. В этой статье рассматривается экологическое воздействие водохранилища, возможности для отдыха и решающая роль в устойчивом развитии. Ахангаронское водохранилище стало не только красочной флорой и фауной, но и центром водного спорта, рыбалки и экологического туризма. Его положительное влияние на местное сельское хозяйство и экономические возможности, а также постоянные усилия по сохранению природы делают водохранилище Охангаран образцом гармоничной жизни между человеческим развитием и защитой окружающей среды.

Ключевые слова: водохранилище, управление водными ресурсами, фактор устойчивости, воздействие на окружающую среду, биоразнообразие, рекреация, среда обитания диких животных, поддержка сельского хозяйства, экотуризм, природоохранный статус, общественные инициативы. Изменение климата, качество воды, экономические возможности, человеческая и природная жизнь

Ahangaron Reservoir: an oasis of calm and stability

Abstract: Ohangaron Reservoir, located in beautiful scenery, embodies a successful combination of nature and human intervention. The reservoir built in 1989 serves as an important source of water for agricultural and municipal purposes, while supporting a thriving ecosystem and providing recreational opportunities. This article examines the reservoir's ecological impact, recreational offerings, and critical role in sustainable development. Ahangaron reservoir has become not only a colorful flora and fauna, but also a center for boating, fishing and eco-friendly tourism. Its positive impact on local agriculture and economic opportunities, as well as ongoing conservation efforts, make the Ohangaran reservoir a model for harmonious living between human development and environmental protection.

Keywords: Reservoir, Water Management, Sustainable Factor, Ecological Impact, Biodiversity, Recreation, Wildlife Habitat, Agricultural Support, Ecotourism, Conservation Status, Community Initiatives Climate Change, Water Quality, Economic Opportunities, Human and Natural Life

Kirish:

Toshkent viloyatining go'zal manzaralari qo'ynida joylashgan Ohangaron suv ombori tabiat va inson aralashuvining uyg'unligidan dalolat beradi. Bu sun'iy suv ombori nafaqat hayotiy suv manbai bo'lib xizmat qiladi, balki dam olish, yovvoyi tabiatning yashash muhiti va barqaror rivojlanish uchun sokin muhitni

ham ta'minlaydi. Ushbu maqolada biz Ohangaron suv omborining ko'p qirrali ahamiyatini ko'rib chiqamiz.

To'ldirilgan yili	1989
Suv sig'imi	0.26 km³
Umumiy hajmi	260 mln m³
To'g'onning maksimal balandligi	100 m
Suv o'tkazish imkoniyati	480 m³/sek

Yaratilish va maqsadi:

Ohangaron suv ombori mintaqaning suvga bo'lgan ehtiyojini inobatga olgan holda strategik suv boshqaruvi tashabbusining bir qismi sifatida 1989 yilda qurilgan. Suv ombori nafaqat qishloq xo'jaligi va shahar ehtiyojlari uchun suvni saqlash, balki yog'ingarchilikning mavsumiy o'zgarishi ta'sirini yumshatish uchun ham mo'ljallangan. Uning qurilishi turli manfaatdor tomonlar, jumladan, davlat organlari, atrof-muhitni muhofaza qilish idoralari va mahalliy hamjamiyatlarning hamkorligini o'z ichiga oldi.

Ekologik ta'sir:

Ohangaron suv omborining e'tiborga molik jihatlaridan biri bu uning ijobiy ekologik ta'siridir. Suv ombori turli xil flora va fauna uchun boshpana bo'lib, ko'chmanchi qushlar, baliqlar va boshqa suv hayotini o'ziga jalb qiladi. Atrofdagi ko'katlar gullab-yashnab, biologik xilma-xillikni qo'llab-quvvatlaydigan va hududning umumiy ekologik salomatligini yaxshilaydigan noyob ekotizimni yaratdi. Ohangaron suv omboriga qush kuzatuvchilari va tabiat ixlosmandlari parrandalar hayotining jonli ko'rinishi va suv omboridan taralayotgan osoyishtalikka guvoh bo'lish uchun kelishadi.

Dam olish imkoniyatlari:

Ohangaron suv ombori o'zining foydali maqsadlaridan tashqari ko'plab dam olish imkoniyatlarini ham taqdim etadi. Sokin suvlar qayiq, baliq ovlash va suv sporti uchun ideal sharoit yaratadi. Suv ombori qirg'oqlari piyoda va velosiped yo'llari bilan bezatilgan bo'lib, tashrif buyuruvchilarni suv va uning atrofida gullab-yashnagan tabiiy go'zallikni o'rganishga chorlaydi. Oilalar ko'pincha pikniklar uchun to'planib, jamoat tuyg'usini yaratadi va odamlar va tabiat o'rtasidagi aloqani rivojlantiradi.

Barqaror rivojlanish:

Ohangaron suv ombori shunchaki suv manbai emas; mintaqada barqaror rivojlanish uchun katalizator hisoblanadi. Suv ombori mahalliy qishloq

xo'jaligini qo'llab-quvvatlash, ekinlar uchun barqaror suv ta'minotini ta'minlashda hal qiluvchi rol o'ynadi. Bundan tashqari, suv ombori atrofida ko'paygan yashil qoplama uglerod sekvestratsiyasiga hissa qo'shadi va iqlim o'zgarishiga qarshi kurashda yordam beradi. Ohangaron suv ombori atrofida ekologik toza turizmning rivojlanishi mahalliy aholi uchun ham iqtisodiy imkoniyatlar yaratib, tabiatni muhofaza qilish va taraqqiyot o'rtasidagi muvozanatni ta'minladi.

Muammolar va tabiatni muhofaza qilish harakatlari:

Ohangaron suv ombori ko'p foyda keltirgan bo'lsa-da, muammolardan xoli emas. Suv sifatini boshqarish, ifloslanishning oldini olish va ekotizimning nozik muvozanatini saqlash doimiy tashvishlardir. Ushbu muammolarni hal qilish va Ohangaron suv omborining uzoq muddatli barqarorligini ta'minlash maqsadida tabiatni muhofaza qilish bo'yicha sa'y-harakatlar, jumladan, jamoatchilik tashabbuslari va hukumat siyosati amalga oshirilmoqda.

Xulosa:

Ohangaron suv ombori inson zukkoligining tabiiy muhit bilan uyg'unlikda yashashining yorqin namunasi bo'lib turibdi. Suv ombori sifatidagi rolikdan tashqari, u barqaror rivojlanish, ekologiyani saqlash va rekreatsion baxtning ramziga aylandi. Iqlim o'zgarishi sharoitida suv resurslarini boshqarishdagi muammolarni hal qilishda davom etar ekanmiz, Ohangaron suv ombori umid chirog'i bo'lib xizmat qiladi va mas'uliyatli boshqaruv kelajak avlodlar uchun ekologik salomatlik va farovonlik merosini yaratishi mumkinligini ko'rsatadi.

Xulosa qilib aytganda, Ohangaron suv ombori inson ehtiyojlari va atrof-muhitni muhofaza qilish muvaffaqiyatli integratsiyalashganidan dalolat beradi. Qishloq xo'jaligi va kommunal foydalanish uchun muhim suv manbai bo'lib xizmat qiladigan suv ombori o'zining utilitar maqsadidan tashqarida rivojlanayotgan ekotizim va dam olish maskaniga aylanadi. Ijobiy ekologik ta'sir, biologik xilma-

xillik va suv omborining barqaror rivojlanishga qo'shgan hissasi uning ko'p qirrali ahamiyatini ta'kidlaydi. Ohangaron suv ombori mas'uliyatli boshqaruv ramzi sifatida insoniyat taraqqiyoti va tabiiy muhit o'rtasidagi uyg'un yashash imkoniyatlarini namoyish etadi. Qayiqda sayr

qilish, baliq ovlash va tabiat yo'llarini o'z ichiga olgan dam olish imkoniyatlari jamiyat tuyg'usiga hissa qo'shadi va odamlar va tabiat o'rtasidagi aloqani kuchaytiradi.

Biroq, suv sifatini boshqarish va atrof-muhitni muhofaza qilish kabi muammolar saqlanib qolmoqda. Ohangaron suv omborining uzoq muddatli barqarorligini ta'minlashda jamoatchilik tashabbuslari va hukumat siyosati asosida olib borilayotgan tabiatni muhofaza qilish bo'yicha olib borilayotgan ishlar muhim ahamiyatga ega.

Iqlim o'zgarishi sharoitida suv resurslarini boshqarishning murakkabliklari bilan tanishar ekanmiz, Ohangaron suv ombori umid chirog'i bo'lib xizmat qilmoqda. Bu o'ylangan rejalashtirish va birgalikdagi sa'y-harakatlar bilan biz hozirgi va kelajak avlodlar uchun ekologik salomatlik va farovonlik merosini yaratishimiz mumkinligini ko'rsatadi. Ohangaron suv ombori nafaqat suv ombori, balki insonning mas'uliyatli aralashuvi tabiat olamining go'zalligi bilan uyg'unlikda yashashi va yanada go'zalligini yanada oshirishning jonli namunasidir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Sh.M.Mirziyoyev "Erkin Va Farovon Demokratik O'zbekiston Davlatini Birgalikda Barpo Etamiz" 2017
2. Abdunazarov, L. M. "Ecological security and the need to ensure it." International scientific and practical conference Cutting Edge-Science. Vol. 1. No. 1. 2020.
3. Alisherovich, Akbarov Golibjon. "Ecological Condition and Development Problems of Recreation Zones of Fergana Region." International Journal on Orange Technologies 3.5 (2021): 171-173.
4. Alisherovich, Akbarov. "G'olibjon, and Meliev Muzaffar Saydakbarovich." "Ecological Condition and Development Problems of Recreation Zones of Fergana Region." Web of Scientist: International Scientific Research Journal 3 (2022): 803-807
5. Berdiev, Gayratjon Hasanboevich, and Elmurod Alievich Soliev. "Statistical and Comparative Analysis of Temperature and Rain in Fergana." Nat Sci 19.4 (2021): 5-12.
6. Eldorbek O'rmonjon o'g, Choriyev. "DARYOLAR VA ULARNING TASNIFI." Journal of new century innovations 42.1 (2023): 25-30.
7. Komilova, Nilufar Qarshiboyevna, and G'ayratjon Xasanboyevich Berdiyev. "FARG 'ONA VILOYATIDA AHOLI SONI VA UNING O'ZGARISHLARI TAHLILI." Innovative Development in Educational Activities 2.11 (2023): 74- 80.

8. Mamanovich, Abdunazarov Lutfullo, B. G. A. Xasanboevich, and Nazarov Husniddin Yoqubovich. "Farg'ona vodiysida transchegaraviy suv muammolari." Интернаука 8.12 Часть 3 (2017): 45.
9. Mamanovych, Abdunazarov Lutfillo, Meliyev Muzaffar Saidakbarovich, and Erqulov Turdimorod Abduraxmon o'g'li. "Village Economy And Environmental Protection." Emergent: Journal of Educational Discoveries and Lifelong Learning (EJEDL) 3.12 (2022): 267-270.
10. Ma'murov, Xurshidjon Abduvohidovich. "Farg'ona Viloyatida Demografik Jarayonlarning Qishloqlardagi Xolati." Интернаука 21-3 (2019): 85-86.
11. Nararov, H. Y., and D. X. Yuldasheva. "Ecological Features of Biogas Production." Ilm Sarchashmalari 22.4 (2022): 124-126.
12. Naziraliyevich, Khoshimov Azamat, and Berdiyev Goyratjon. "THE OCCURRENCE OF THE IRRIGATION SYSTEM OF THE SUKH RIVER ARRIVAL AND DEVELOPMENT." ASIA PACIFIC JOURNAL OF MARKETING & MANAGEMENT REVIEW ISSN: 2319-2836 Impact Factor: 7.603 11.12 (2022): 395-400.
13. Odiljon, T. Methodology for Assessing the Tourist Potential of the Nature of the Fergana Valley using GIS Technologies and Experimental Methods. Preprints 2022, <https://doi.org/10.20944/preprints202209.0181.v1>
14. Qarshiboyevna, Komilova Nilufar, et al. "AHOLI SALOMATLIGI VA SOG'LIQNI SAQLASH TIZIMINI YAXSHILASHDA HORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI." PEDAGOG 6.6 (2023): 112-117.
15. Saidakbarovich, Meliev Muzaffar, and Rakhmonaliev Behruzбек Dilmurodjon'S. Ogli. "GLACIER MELTING: CONTROL AND MITIGATION STRATEGIES." Western European Journal of Modern Experiments and Scientific Methods 1.3 (2023): 26-33

